

Τα μνημόνια ενίσχυσαν την υπογεννητικότητα

ΣΕ προηγούμενα άρθρα μας στην ΕΞΠΡΕΣ έχουμε δείξει ότι ενώ από το 1998 μέχρι το 2003 το σύνολο των θανάτων ξεπερνούσε το σύνολο των γεννήσεων, δηλαδή σημειωνόταν φυσική μείωση του συνολικού πληθυσμού της χώρας. Από το 2004 μέχρι το 2010 το σύνολο των γεννήσεων, χάρη στις γεννήσεις από αλλοδαπές, ξεπερνούσε το σύνολο των θανάτων και σημειωνόταν φυσική αύξηση του πληθυσμού. Το 2011 η κατάσταση αυτή ανατράπηκε. Το σύνολο των θανάτων ξεπέρασε το σύνολο των γεννήσεων.

Από το 2004 και μετά έχουμε στοιχεία γεννήσεων κατά υπηκοότητα της μητέρας και θανάτων κατά υπηκοότητα του θανόντος. Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι η φυσική αύξηση του πληθυσμού τα έτη 2004-2010 οφειλόταν αποκλειστικά στις γεννήσεις από αλλοδαπές και στον μικρό αριθμό θανάτων

αλλοδαπών (οι οποίοι κατά μέσο όρο είναι πολύ νεότεροι από τους Έλληνες).

Τόσο όμως τα έτη 1998-2003 όσο και τα έτη 2004-2010 οι θάνατοι Ελλήνων ξεπερνούσαν τις γεννήσεις από Ελληνίδες, δηλαδή σημειωνόταν φυσική μείωση του ελληνικού πληθυσμού. Αυτό συνεχίστηκε και το 2011, και μάλιστα με εντεινόμενο ρυθμό.

Στο άρθρο αυτό εξετάζουμε τη μείωση των γεννήσεων το 2011 σε σχέση με το 2010. Τα σχετικά στοιχεία είναι της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ, πρώην ΕΣΥΕ) και δίνονται στον Πίνακα που ακολουθεί. Στην 1η στήλη του Πίνακα δίνεται το σύνολο των γεννήσεων (από Ελληνίδες και αλλοδαπές) στους 51 νομούς (τις 4 νομαρχίες της Αττικής τις εννοούμε στο νομό Αττικής) και στο σύνολο χώρας το 2010, στη 2η το 2011 και στην 3η η ποσοστιαία μείωσή τους. Στις τρεις επόμενες στήλες δίνονται τα αντίστοιχα στοιχεία για τις γεννήσεις από Ελληνίδες και στις τρεις τελευταίες εκείνα για τις γεννήσεις από αλλοδαπές. Στην τελευταία γραμμή του Πίνακα δίνονται τα ίδια στοιχεία για το υπόλοιπο χώρας, δηλαδή το σύνολο των 51 νομών εκτός Αττικής, προκειμένου να συγκρίσουμε τη μείωση σ' αυτές ως συνολού με τη μείωση στην Αττική.

Από τον Πίνακα αυτό φαίνεται ότι το 2011 σε σχέση με το 2010 οι γεννήσεις μειώθηκαν στις περισσότερες περιφέρειες της χώρας ανεξάρτητα από την υπηκοότητα των μητέρων. Υπάρχουν όμως μεγάλες διαφορές ανάμεσα στους νομούς της χώρας. Πιο συγκεκριμένα: Στο σύνολο των γεννήσεων (από Ελληνίδες και αλλοδαπές) σημειώθηκε μείωση σε 47 νομούς και μικρή αύξηση σε 4 (Κέρκυρας, Άρτας,

ΠΙΝΑΚΑΣ
Γεννήσεις κατά υπηκοότητα της μητέρας στους νομούς και στο Σύνολο Χώρας τα έτη 2010 και 2011

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ			ΕΛΛΗΝΕΣ			ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ		
	2010	2011	% ΜΕΤ.	2010	2011	% ΜΕΤ.	2010	2011	% ΜΕΤ.
ΔΡΑΜΑΣ	842	800	-5,0	753	729	-3,2	89	71	-20,2
ΚΑΒΑΛΑΣ	1.376	1233	-10,4	1.144	1033	-9,7	232	200	-13,8
ΕΒΡΟΥ	1.501	1439	-4,1	1.402	1347	-3,9	99	92	-7,1
ΞΑΝΘΗΣ	1.462	1361	-6,9	1.382	1282	-7,2	80	79	-1,3
ΡΟΔΟΠΗΣ	1.086	971	-10,6	1.048	942	-10,1	38	29	-23,7
ΗΜΑΘΙΑΣ	1.507	1369	-9,2	1.287	1188	-7,7	220	181	-17,7
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	12.702	11707	-7,8	10.897	10039	-7,9	1.805	1.668	-7,6
ΚΙΛΚΙΣ	750	717	-4,4	603	592	-1,8	147	125	-15,0
ΠΕΛΛΑΣ	1.343	1253	-6,7	1.172	1071	-8,6	171	182	6,4
ΠΙΕΡΙΑΣ	1.401	1261	-10,0	1.132	1057	-6,6	269	204	-24,2
ΣΕΡΡΩΝ	1.241	1158	-6,7	1.216	1137	-6,5	25	21	-16,0
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	1.024	1035	1,1	721	714	-1,0	303	321	5,9
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	241	222	-7,9	198	178	-10,1	43	44	2,3
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	432	392	-9,3	385	343	-10,9	47	49	4,3
ΚΟΖΑΝΗΣ	1.473	1316	-10,7	1.304	1205	-7,6	169	111	-34,3
ΦΛΩΡΙΝΑΣ	516	427	-17,2	452	373	-17,5	64	54	-15,6
ΑΡΤΑΣ	547	561	2,6	465	498	7,1	82	63	-23,2
ΘΕΣΠΡΟΤΙΑΣ	399	377	-5,5	341	322	-5,6	58	55	-5,2
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	1.689	1539	-8,9	1.496	1345	-10,1	193	194	0,5
ΠΡΕΒΕΖΑΣ	580	491	-15,3	480	393	-18,1	100	98	-2,0
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	950	801	-15,7	830	705	-15,1	120	96	-20,0
ΛΑΡΙΣΑΣ	3.291	3258	-1,0	2.776	2786	0,4	515	472	-8,3
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2.134	1926	-9,7	1.705	1563	-8,3	429	363	-15,4
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	1.161	1035	-10,9	1.005	885	-11,9	156	150	-3,8
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	476	360	-24,4	285	242	-15,1	191	118	-38,2
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	972	1010	3,9	738	760	3,0	234	250	6,8
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	426	353	-17,1	293	239	-18,4	133	114	-14,3
ΛΕΥΚΑΔΑΣ	231	232	0,4	167	162	-3,0	64	70	9,4
ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ	2.004	1864	-7,0	1.724	1655	-4,0	280	209	-25,4
ΑΧΑΪΑΣ	3.535	3292	-6,9	3.091	2910	-5,9	444	382	-14,0
ΗΛΕΙΑΣ	1.380	1365	-1,1	1.133	1102	-2,7	247	263	6,5
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	1.255	1057	-15,8	915	751	-17,9	340	306	-10,0
ΕΥΒΟΙΑΣ	2.091	1857	-11,2	1.654	1525	-7,8	437	332	-24,0
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	130	121	-6,9	107	100	-6,5	23	21	-8,7
ΦΘΙΩΤΙΑΣ	1.407	1224	-13,0	1.059	917	-13,4	348	307	-11,8
ΦΩΚΙΑΣ	257	229	-10,9	194	175	-9,8	63	54	-14,3
ΑΡΓΟΛΙΑΣ	1.066	904	-15,2	792	680	-14,1	274	224	-18,2
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	739	673	-8,9	587	535	-8,9	152	138	-9,2
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	1.524	1357	-11,0	1.160	1046	-9,8	364	311	-14,6
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	760	661	-13,0	524	440	-16,0	236	221	-6,4
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	1.518	1404	-7,5	1.136	1029	-9,4	382	375	-1,8
ΑΤΤΙΚΗΣ	42.084	39874	-5,3	32.995	31859	-3,4	9.089	8015	-11,8
ΛΕΣΒΟΥ	1.016	932	-8,3	801	753	-6,0	215	179	-16,7
ΣΑΜΟΥ	369	341	-7,6	305	287	-5,9	64	54	-15,6
ΧΙΟΥ	559	488	-12,7	479	407	-15,0	80	81	1,3
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	2.339	2079	-11,1	1.786	1597	-10,6	553	482	-12,8
ΚΥΚΛΑΔΩΝ	1.287	1156	-10,2	905	810	-10,5	382	346	-9,4
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	3.938	3551	-9,8	3.340	3092	-7,4	598	459	-23,2
ΛΑΣΙΘΙΟΥ	848	691	-18,5	609	508	-16,6	239	183	-23,4
ΡΕΘΥΜΝΗΣ	1.084	938	-13,5	833	740	-11,2	251	198	-21,1
ΧΑΝΙΩΝ	1.823	1766	-3,1	1.386	1378	-0,6	437	388	-11,2
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	114.766	106.428	-7,3	93.192	87.426	-6,2	21.574	19.002	-11,9
ΥΠΟΛΟΙΠΟΧΩΡΑΣ	72.682	66.554	-8,4	60.197	55.567	-7,7	12.485	10.987	-12,0

Χαλκιδικής και, οριακή, Λευκάδας). Η μεγαλύτερη μείωση (από 24,4% μέχρι 17,1%) σημειώθηκε στους νομούς Ζακύνθου, Λασιθίου, Φλώρινας και Κεφαλληνίας και η μικρότερη (κάτω από 4%) στους νομούς Χανίων, Ηλείας και Λάρισας.

Στις γεννήσεις από Ελληνίδες σημειώθηκε μείωση σε 48 νομούς και αύξηση σε 3 (Άρτας, Κέρκυρας και

Λάρισας). Η μεγαλύτερη μείωση (από 18,4% μέχρι 17,5%) σημειώθηκε στους νομούς Κεφαλληνίας, Πρέβεζας, Βοιωτίας και Φλώρινας και η μικρότερη (κάτω από 3%) στους νομούς Κιλκίς, Χαλκιδικής και Χανίων.

Στις γεννήσεις από αλλοδαπές σημειώθηκε μείωση σε 42 νομούς άξηση σε 9 (Ιωαννίνων, Χίου, Γρε-

βενών, Καστοριάς, Χαλκιδικής, Πέλλας, Ηλείας, Κέρκυρας και Λευκάδας). Οι μεγαλύτερες μειώσεις (από 38,2% μέχρι 24,0%) σημειώθηκαν στους νομούς Ζακύνθου, Κοζάνης, Αιτωλοακαρνανίας, Πιερίας και Εύβοιας) και οι μικρότερες (κάτω από 3%) στους νομούς Πρέβεζας, Μεσσηνίας και Ξάνθης. Στο σύνολο χώρας η μείωση στις

γεννήσεις από Ελληνίδες ήταν μικρότερη από εκείνη στις αλλοδαπές, τέλος

• Τα ποσοστά μείωσης στο σύνολο των γεννήσεων είναι μεγαλύτερα στην υπόλοιπη χώρα απ' ό,τι στην Αττική τόσο στο σύνολο των γεννήσεων όσο και στις γεννήσεις από Ελληνίδες και αλλοδαπές.

Οι μεγάλες παραπάνω μειώσεις των γεννήσεων, και ιδιαίτερα η ανατροπή που σημειώθηκε το 2011, δηλαδή το σύνολο των θανάτων να ξεπερνά το σύνολο των γεννήσεων, απαιτούν μια ειδική μελέτη, η οποία πρέπει να γίνει από τα αρμόδια ερευνητικά ιδρύματα και τα ΑΕΙ-ΤΕΙ της χώρας. Αρκετά εδώ να αναφέρουμε ότι, όπως έχουν δείξει πολλές μελέτες του ΕΚΚΕ και δημογράφων στη χώρα μας, βασικοί (και κατά τη γνώμη μου σήμερα οι κυριότεροι) είναι οικονομικοί. Πιο συγκεκριμένα:

• Η εκτίναξη της ανεργίας στα ύψη, οι διαδοχικές μεγάλες περικοπές σε μισθούς και συντάξεις και οι μεγάλες περικοπές στα επιδόματα των τρίτεκνων και πολύτεκνων οικογενειών που προκάλεσαν τα μέτρα των μνημονίων αποτρέπουν τους νέους να συνάψουν γάμους και τα ζευγάρια να κάνουν παιδιά (όσα δεν έχουν) ή περισσότερα παιδιά (όσα έχουν). Οι λόγοι αυτοί ισχυρίζονται τόσο για τους Έλληνες όσο και τους αλλοδαπούς.

• Στους αλλοδαπούς στη μείωση των γεννήσεων έχει συμβάλει και η παλινδρόσηψη στις πατρίδες εκείνων που δεν μπορούν να βρουν δουλειά εδώ για να ζήσουν τις οικογενείες τους.

• Σε ό,τι αφορά τη μικρότερη μείωση των γεννήσεων στην Αττική σε σύγκριση με την υπόλοιπη χώρα, ένας επιπλέον λόγος είναι το μεγαλύτερο κατά κεφαλήν ΑΕΠ (κατά 40%) σε σχέση με εκείνο στο υπόλοιπο χώρας.

Όλες οι κυβερνήσεις των τελευταίων 38 ετών έχουν, δυστυχώς, επιδείξει μια προκλητική αδιαφορία απέναντι στη συνεχή αυτή κατωπίσθηση των γεννήσεων καθώς και στο γεγονός ότι τα 14 τελευταία χρόνια οι θάνατοι των Ελλήνων ξεπερνούν τις γεννήσεις από Ελληνίδες. Αντί να εφαρμόσουν τις προτάσεις που περιλαμβάνονται στο πριν από 20(!) ακριβώς χρόνια ομοφώνο πορίσμα της διακομματικής επιτροπής της Βουλής του 1993 για την αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος, έπαιρναν και παίρνουν μέτρα εναντίον των οικογενειών με παιδιά, με τη σημερινή τρικομματική κυβέρνηση να έχει ξεπεράσει όλες τις προηγούμενες στην αναλογία απέναντί τους, με το να φορολογεί τμηματικά τις οικογένειες με παιδιά. Πρόκειται για μια εγκληματική στάση απέναντι στο υπ' αριθμόν ένα εθνικό μας πρόβλημα.

***Ο Μανώλης Γ. Δρεττάκης είναι τώρ: αντιπρόεδρος της Βουλής, υπουργός και καθηγητής της ΑΣΟΕΕ**

Του Μανώλη Γ. Δρεττάκη*